

Vleeskalverhouderij is duurzaam in daden

Onder het motto 'Duurzaam in daden' organiseerde de Nederlandse kalverhouderij een symposium over de zogenaamde welzijnsmonitor. Als het welzijn objectief bepaald kan worden, dan kan er ook een einde komen aan de subjectieve discussies over het welzijn van de vleeskalveren. – JAN VERMEIREN, BEROEPSWERKING –

De studie van de welzijnsmonitor is een onderdeel van het grootschalig Europees Welfare Quality-project. De vleeskalversector is van bij de start nauw bij het project betrokken. Onderzoekers, integraties, dierenartsen en kalverhouders uit Nederland, Frankrijk en Italië verleenden hun medewerking. Het welzijn van de kalveren wordt op een objectieve manier en op Europese schaal beoordeeld.

De welzijnsmonitor steelt op 3 onderdelen: een onderzoek door een dierenarts, een gedragsbeoordeling en een keuring van de organen in het slachthuis.

Welzijnsmonitor

De welzijnsmonitor is een systeem om het welzijn van kalveren te meten. De welzijnsmonitor geeft voor elk individueel bedrijf op een objectieve manier de mate van dierenwelzijn aan. "Het dier zegt hoe het met hem gaat. De waarnemers drukken de vaststellingen uit in cijfers", aldus onderzoeker *Kees van Reenen*. "De welzijnsmonitor steelt op 3 onderdelen: een

klinische inspectie uitgevoerd door een dierenarts, een gedragsbeoordeling uitgevoerd door een controleur en een keuring van de organen van het kalf na het slachten. Bij de controle in de stal betreffende de gezondheid van het kalf worden volgende zaken bekeken: abnormaal ademen, hoesten, oplopen, kreupelheid, gewrichtsontstekingen, huidinfecties, haarkleur, ... De gedragscontrole focust op abnormaal gedrag zoals tongrollen en tongspelen, de mogelijkheid om oogcontact met het dier te krijgen en de mogelijkheid om het dier te benaderen en aan te raken. De inspecteur kent punten toe op basis van de benaderbaarheid van de kalveren en de mate van angstig zijn of angst vertonen. In het slachthuis worden de organen van de geslachte kalveren beoordeeld. De controleur kijkt naar beschadigingen, verkleuringen en littekens op de longen en naar afwijkingen van de lebmaag en de pens. De scores van de inspecties op de 3 fronten worden naast elkaar gezet. De totaalscore geeft een zicht op het welzijn van de dieren op het bedrijf. Dit is in essentie de werking van de welzijnsmonitor."

Toepassing in de praktijk

De volgende stap is de toepassing van dit gegeven in de praktijk. Het is natuurlijk de bedoeling dat elke groep kalveren op dezelfde manier en met dezelfde maatstaven wordt beoordeeld. De kalverhouders en integraties kunnen de monitor gebruiken om een sterkte-zwakteanalyse te maken, waarna ze de gehele prestaties op het bedrijf kunnen verbeteren. Goed getrainde controleurs bezoeken de kalverbedrijven en zetten hun bevindingen op papier. Een bezoek geeft slechts een momentopname. Daarom zijn regelmatige bezoeken nodig om toevalligheden (het weer, de jaargetijde, de kalveren op zich, ...) uit te sluiten. Hoe vaak en wanneer de bezoeken moeten plaatsvinden, staat nog ter discussie. Wel zal het zaak zijn om zo veel mogelijk elementen te integreren in de bestaande begeleiding en controlemomenten, om te vermijden dat nog meer controleurs op het bedrijf moeten komen.

Tijd en middelen

"De sector doet al veel op het gebied van duurzaamheid", zegt *Bert Loseman*, voorzitter van de kalverhouders. "Dat streven naar duurzaamheid is nooit af. De welzijnsmonitor zal ons een beter inzicht geven op welke punten we de kalveren nog meer welzijn kunnen bieden. De kalverhouders beseffen dat de maatschappij voortdurend verandert en steeds meer kennis en inzichten opbouwt rond dierenwelzijn. Zestig jaar geleden was er te weinig eten en stelde de landbouw zich in op productie. Nu is er in de westerse wereld eten in overvloed en wensen mensen leu-

ke dingen voor de dieren... Op zich is dit niet zo erg, maar de kalverhouders moeten wel de tijd, de ruimte en de financiële middelen krijgen om al die noodzakelijke 'duurzame' veranderingen in de praktijk te kunnen toepassen. Op de eerste plaats moet er dus economische duurzaamheid zijn, anders kan er van een ecologische duurzaamheid geen sprake zijn! Veehouderij bedrijven is een economische bezig-

De maatschappij bouwt meer kennis en inzichten op rond dierenwelzijn. De kalversector moet daarmee rekening houden.

heid, waarbij nuchter denken belangrijk is om een inkomen te behalen.”

Communicatie

Henny Swinkels van de VanDrieGroup sprak namens de integratie. Hij waarschuwde ook voor economisch realisme. “We moeten zien dat de veehouderij niet wordt leeggezogen door nieuwe eisen en voorwaarden. Overigens ligt duurzaam-

heid aan de grondslag van de kalverhouderij, want we vertrekken van Holstein-kalveren die in de melkveehouderij niet ingezet kunnen worden. Wij zetten die in om hoogwaardig kalfsvlees te produceren. En we gebruiken restproducten van de melkverwerking, zoals weipoeder en andere zuivelgrondstoffen.” *Henny Swinkels* vindt wel dat de welzijnsmonitor kan uitgroeien tot een integraal systeem binnen de kwaliteitszorg. “Het is ook een ideaal communicatiemiddel om aan de consument duidelijk te maken hoe we de kwaliteit en het dierenwelzijn waarborgen.”

Nooit tevreden?

Bert van den Berg van de dierenbescherming gaf de verdiensten van de welzijnsmonitor toe: het welzijn wordt objectief gemeten en zo kan er een einde komen aan de welzijnsdiscussies. “Toch vinden wij dat onze taak daarmee niet af is”, betoogde de man. “We komen al van ver maar de weg is nog lang. We vinden dat kalveren naar buiten moeten kunnen en dat ze onbepert ruwvoer moeten kunnen eten. Ook geeft de welzijnsmonitor geen absolute maten aan voor de oppervlakte per dier of de hoogte van het hemoglobinegehalte.”

Wanneer zullen de dierenbeschermers dan wel tevreden zijn? ■